

Trauma, emlékezet, dokumentumfilm – Válogatott bibliográfia

Tanulmányok, cikkek, könyvrészletek

- Ashuri, Tamar: I Witness: Re-presenting Trauma in and by Cinema. *The Communication Review* 13 (2010) no. 3. pp. 171–192.
- Austin, Guy: Trauma in Recent Algerian Documentary Cinema: Stories of Living Conflict Told by the Living Dead. In: Hodgkin, Nick – Amit Thakkar (eds.): *Scars and Wounds: Film and Legacies of Trauma*. Palgrave Macmillan, 2017.
- Biressi, Anita: Inside/out: Private Trauma and Public Knowledge in True Crime Documentary. *Screen* 45 (2004) no. 4. pp. 401–412.
- Craps, Stef: Conjuring Trauma: The Naudet Brothers' 9/11 Documentary. *Canadian Review of American Studies* 37 (2007) no. 2. pp. 183–204.
- Czirják Pál: Elbeszélés-kényszer: dokumentumfilm és a történelmi emlékezet konstruálása. Adalékok a történelmi dokumentumfilm és az oral history módszereinek összevetéséhez. *Replika* 58 (2007) no. 9. pp. 91–119
- Daniels-Yeomans, Finn: Trauma, Affect and the Documentary Image: Towards a Nonrepresentational Approach. *Studies in Documentary Film* 11 (2017) no. 2. pp. 85–103.
- Dokotum, Okaka Opio: Trauma Aesthetics in War Documentaries about the Lord's Resistance Army in Uganda. *Eastern African Literary and Cultural Studies* 1 (2014) nos. 1–2. pp. 7–16.
- Feldman, Allen: Faux Documentary and the Memory of Realism. *American Anthropologist* 100 (1998) no. 2. pp. 494–502.
- Friedlander, Saul: Trauma, Transference and "Working through" in Writing the History of the "Shoah". *History and Memory* 4 (1992). no. 1. pp. 39–59.
- Győri Zsolt: Traumák, áldozatok és túlélők. A *Krónika* emlékezetpolitikai olvasata. In: Pintér Judit (ed.): *Pro Patria: Sára* 80. Budapest: MMA, 2014. pp. 353–363.
- Gutiérrez-Albilla, Julián Daniel: Children of Exile: Trauma, Memory and Testimony in Jaime Camino's Documentary *Los niños de Rusia* (2001). In: Davies, Ann (ed.): *Spain on Screen. Developments in Contemporary Spanish Cinema*. London: Palgrave Macmillan, 2011. pp. 129–150.
- Hirsch, Joshua: Posttraumatic Cinema and the Holocaust Documentary. *Film&History: An Interdisciplinary Journal of Film and Television Studies* 32 (2002) no. 1. pp. 9–21.
- Hirsch, Joshua: *Night and Fog* and Posttraumatic Cinema. In: Pollock, Griselda – Max Silverman (eds.): *Concentrationary Cinema: Aesthetics as Political Resistance in Alain Resnais's Night and Fog (1955)*. New York: Berghahn Books, 2011. pp. 183–198.
- Kaplan, E. Ann: Global Trauma and Public Feelings: Viewing Images of Catastrophe. *Consumption, Markets and Culture* 11 (2008) no. 1. pp. 3–24.
- Khader, Jamil: After Tantara/after Auschwitz: Trauma, Postcoloniality and the (Un)writing of the Nakbah in the Documentary Film *Paradise Lost*. *Journal of Postcolonial Writing* 44 (2008) no. 4. pp. 355–365.
- Kraemer, Joseph A.: Waltz with Bashir (2008): Trauma and Representation in the Animated Documentary. *Journal of Film and Video* 67 (2015). nos. 3–4. pp. 57–68.
- Lazzara, Michael J.: Filming Loss: (Post-) Memory, Subjectivity, and the Performance of Failure in Recent Argentine Documentary Films. *Latin American Perspectives* 36 (2009) no. 5. pp. 147–157.
- Lucas, Martin: Documentary: Trauma and the Ethics of Knowledge. *Post Script* 36 (2017) nos. 2–3. pp. 98–116.
- Marx, Lesley: 'Cinema, glamour, atrocity': Narratives of Trauma. *Social Dynamics* 32 (2006) no. 2. pp. 22–49.
- Mansfield, Natasha Jane: Loss and Mourning: Cinema's 'Language' of Trauma in *Waltz with Bashir*. *Wide Screen* 2 (2010) no. 1. pp. 1–13.
- Melzer, Kym: Vicarious Trauma and Emotion Work in Documentary Filmmaking. *Studies in Documentary Film* 13 (2018) no.1. pp. 1–15.

- Morag, Raya: The Living Body and the Corpse. Israeli Documentary Cinema and the Intifadah. *Journal of Film and Video* 60 (2008) no. 3–4. pp. 3–24.
- Morag, Raya: Perpetrator Trauma and Current Israeli Documentary Cinema. *Camera Obscura: Feminism, Culture, and Media Studies* 27 (2012) no. 2. pp. 93–133.
- Murai András – Tóth Eszter Zsófia: Hogyan képzeljük el? A holokauszt emlékezte és a helyszín rekonstrukciója dokumentumfilmekben. *Korall* (2010) no. 41. pp. 81–96.
- Nichols, Bill: *Waltzing with Bashir*: Perpetrator Trauma and Cinema. *Studies in Documentary Film* 8 (2014) no. 1. pp. 81–85.
- Nichols, Bill: Documentary Reenactment and the Fantasmatic subject. *Critical Inquiry* 35 (2008) no. 1. pp. 72–89.
- Pinchevski, Amit: The Audiovisual Unconscious: Media and Trauma in the Video Archive for Holocaust Testimonies. *Critical Inquiry* 39 (2012) no. 1. pp. 142–166.
- Pollock, Griselda: Aesthetic Wit(h)nessing in the Era of Trauma. *EurAmerica: A Journal of European and American Studies* 40 (2010) no. 4. pp. 829–886.
- Sayad, Cecilia: Narrative, Visibility, and Trauma in *Bus 174*. In: Navarro, Vinicius – Juan Carlos Rodríguez (eds.): *New Documentaries in Latin America*. New York: Palgrave Macmillan, 2014. pp. 91–105.
- Smaill, Belinda: Diasporic Subjectivity in Contemporary Australian Documentary: Travel, History and the Televisual Representation of Trauma. *Continuum* 20 (2006) no. 2. pp. 269–283.
- Smaill, Belinda: Injured Identities: Pain, Politics and Documentary. *Studies in Documentary Film* 1 (2007) no. 2. pp. 151–163.
- Spence, Louise – Aslı Kotaman Avcı: The Talking Witness Documentary: Remembrance and the Politics of Truth. *Rethinking History* 17 (2013) no. 3. pp. 295–311.
- Stóhr Lóránt: Inside Job: First-person Documentary in Trauma Cinema. *Balkan Champion* (2006). *Images. The International Journal of European Film, Performing Arts and Audiovisual Communication* 15 (2014) no. 24. pp. 5–18.
- Stóhr Lóránt: Feltépett sebek. Önreflexivitás a kollektív traumák dokumentumfilmes feldolgozásában. *Médiakutató* (2011) ősz: https://mediakutato.hu/cikk/2011_03_osz/07_feltepett_sebek
- Szász Anna Lujza: „Amikor minket összeszedtek, fényképeztek. ... És én [ezt a képet] őtőle vettem el, ezelőtt tizenöt, tizenhat éve.” A roma holokauszt filmnyelvi elbeszélései. *Apertúra* (2014) Nyár/ősz: <http://uj.apertura.hu/2014/nyar-osz/szasz-amikor-minket-osszeszedtek-fenykepeztek-es-en-ezt-a-kepet-otole-vettem-el-ezelott-tizenot-tizenhat-eve-a-roma-holokauszt-filmnyelvi-elbeszeleseit/>
- Traverso, Antonio: Dictatorship Memories: Working through Trauma in Chilean Post-dictatorship Documentary. *Continuum* 24 (2010) no. 1. pp. 179–191.
- Udvarnoky Virág: Történelem és emlékezet dokumentumfilmben. *Metropolis* (2004) no. 2. pp. 50–56.
- Yau, Esther: Film and Digital Video as Testimony of Chinese Modernity: Trauma, History and Writing. *Cinema Journal* 50 (2010) no. 1. pp. 154–162.
- Yosef, Raz: War Fantasies: Memory, Trauma and Ethics in Ari Folman’s *Waltz with Bashir*. *Journal of Modern Jewish Studies* 9 (2010) no. 3. pp. 311–326.
- Vass Éva: Az emlékezés terei. Tabuk és titkok Ember Judit dokumentumfilmjeiben. *Kultúra és Közösség* (2015) no. 4. pp. 33–39.
- Walker, Janet: The Traumatic Paradox: Documentary Films, Historical Fictions, and Cataclysmic Past Events. *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 22 (1997) no. 4. pp. 803–825.
- Walker, Janet: The Traumatic Paradox: Autobiographical Documentary and the Psychology of Memory. In: Hodgkin, Katharine – Radstone, Sussanah (eds.): *Contested Pasts*. New York: Routledge, 2003. pp. 117–132.
- Walker, Janet: Testimony in the Umbra of Trauma: Film and Video Portraits of Survival. *Studies in Documentary Film* 1 (2007) no. 2. pp. 91–104.
- Waterson, Roxana: Trajectories of Memory: Documentary Film and the Transmission of Testimony. *History and Anthropology* 18 (2007) no. 1. pp. 51–73.

Könyvek

Kékesi, Zoltán: *Agents of Liberation: Holocaust Memory in Contemporary Art and Film Documentary*. New York – Budapest: Central European University Press – Helena History Press, 2015.

Meek, Allen: *Trauma and Media: Theories, Histories, and Images*. New York: Routledge, 2011.

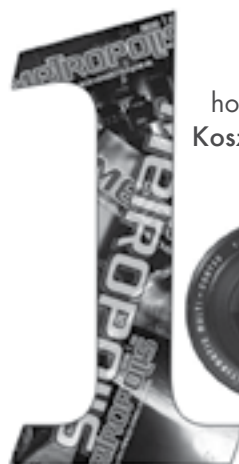
Morag, Raya: *Waltzing with Bashir: Perpetrator Trauma and Cinema*. London – New York: IB Tauris, 2013.

Sarkar, Bhaskar – Walker, Janet (eds.): *Documentary Testimonies: Global Archives of Suffering*. New York – London: Routledge, 2009.

Sárközy Réka: *Kinek a történelme? Emlékezet, politika, dokumentumfilm*. Budapest: Gondolat – Országos Széchényi Könyvtár, 2018.

Ten Brink, Joram – Joshua Oppenheimer (eds.): *Killer Images. Documentary Film, Memory and The Performance of Violence*. New York: Columbia University Press, 2012.

Walker, Janet: *Trauma Cinema: Documenting Incest and the Holocaust*. Berkeley – Los Angeles: University of California Press, 2005. [Első fejezete magyarul: Walker, Janet: *Katasztrófa, reprezentáció és az emlékezet hányattatásai* (trans. Lénárd-Bella Dorina). *Metropolis* (2018) no. 1. pp. 8–29.]

Ezúton értesítjük kedves olvasóinkat és támogatóinkat, hogy a **Metropolist** kiadó **Kosztolányi Dezső Kávéház Kulturális Alapítvány** számlájára

az adózók által felajánlott 1%-okból 2017-ben 60 211 Ft folyt be.

Ezt az összeget lapunk működési költségeire fordítottuk. Felajánlásait – melyek nélkülözhetetlen segítséget jelentenek folyóiratunk számára – hálással köszönjük!

Kérjük, 2018. évi adóbevallásakor is gondoljanak ránk, és támogassák munkánkat! Segítsen Ön is, hogy a 20 éve folyamatosan megjelenő *Metropolis* filmelméleti és filmtörténeti folyóirat ne tűnjön el a piacról!

METROPOLIS
FILMELMÉLETI ÉS FILMTÖRTÉNETI FOLYÓIRAT

**A Kosztolányi Dezső Kávéház
Kulturális Alapítvány adószáma:**

18083787-1-42

Köszönjük!

A Metropolis hivatkozási rendje

Kérjük minden szerzőnket és fordítónkat e hivatkozási rend betartására.

1. BIBLIOGRÁFIAI ADATOK

A. Folyóirat esetén:

Szerző: Cím. Folyóiratcím évfolyam (év) Szám. Oldalszám.

Pl. Polan, Dana: Cinéma 1: L'Image-mouvement. *Film Quarterly* 18 (1984) no. 1. pp. 50–52.

Külföldi szerző esetén a vezetőknév áll elől: Deleuze, Gilles.

Összevont számok esetén a **no. 1.** helyett **nos. 1–2.** áll.

Ha az évfolyamból és a számból nem derül ki egyértelműen a megjelenés időpontja (hónap, évszak), akkor azt a zárójelen belül kell jelezni: Reader, Keith: The Scene of Action is Different. *Screen* 28 (Summer 1987) no. 3. pp. 98–102.

Ha a folyóirat nem jelöli meg az évfolyamot, hanem folytonosan számozza az egyes számokat, akkor az évfolyam értelemszerűen kimarad: Deleuze, Gilles: Fragment d'un texte inédit. *Cahiers du cinéma* (Déc. 1995) no. 497. p. 28.

Napilap esetén az évfolyam és a szám megjelölése nem szükséges, a kiadás dátuma a zárójelben szerepel: Daney, Serge: Nos amies les images. *Libération* (1983. 10. 03.) p. 31.

B. Könyv esetén:

Szerző: Cím. Város: Kiadó, évszám.

Pl. Buydens, M.: *Sahara, l'esthétique de Gilles Deleuze*. Paris: Vrin, 1990.

Külföldi szerző esetén a vezetőknév áll elől: Deleuze, Gilles.

Többkötetes mű esetén a köteteket római számokkal jelöljük, a kötet szó vagy annak bármilyen nyelvű rövidítése (Vol, Tom) nélkül. Nichols, Bill (ed.): *Movies and Methods. II*. Berkeley: University of California Press, 1985.

C. Tanulmánykötet esetén:

Szerző: Cím. In: Szerkesztő (ed.): Kötetcím. Város: Kiadó, évszám. Oldalszám.

Pl.: Bogue, Ronald: Wird, Image and Sound. In: Bogue (ed.): *Mimesis in Contemporary Theory*. Philadelphia: John Benjamins, 1991. pp. 77–97.

Külföldi szerző, fordító vagy szerkesztő esetén a vezetőknév áll elől: Deleuze, Gilles.

Ha egy kötetnek több szerkesztője van, akkor **(ed.)** helyett **(eds.)** áll. Pl. May, Todd: Difference and Unity in Gilles Deleuze. In: Boundas, Constantin – Olkowski, Dorothea (eds.): *Deleuze and the Theater of Philosophy*. New York–London: Routledge, 1994. pp. 33–50.

2. SZÖVEGKÖZI HIVATKOZÁSOK

Az idézett szövegek idézőjel között, kurzíválva jelennek meg, a főszöveggel folytatólagosan (tehát nincs új sor és szűkebb margó). A címeket (filmcímek, könyvek) idézőjel nélkül kérjük kurzíválni. Az idézett szövegek helyét minden esetben lábjegyzetben (nem a főszövegben) kérjük megjelölni, feltüntetve az idézet oldalszámát, valamint a fordítót.

Pl. Godard, Jean-Luc: *Introduction à une (véritable) histoire du cinéma*. Paris: Albatros, 1980. Magyarul ld. Bevezetés egy (valódi) filmtörténetbe. (ford. Pacskovszky Zsolt) *Metropolis* 1(1997) no. 1. pp. 38–44. id. h. p. 38.

A szövegben korábban már hivatkozott könyvészeti adatoknál az újbóli hivatkozás esetében csak a szerző vezetőknévét, a főcímet, illetve az oldalszámot kell feltüntetni.

A rövidítések mindig kisbetűvel állnak: **cf.**, **ibid.**, **pp.** stb. Kivétel: **In.**: Az oldalszámokat és a korábban feltüntetett könyvekre a hivatkozást a bevett latin rövidítésekkel jelöljük: **ibid.**, több oldal esetén **pp. 45–46.**, egy oldal esetén **p. 4.**

Ha egy szöveg korábban megjelent magyarul, akkor azt a magyar szöveget kell idézni, kivéve ha a szerző nyomós okkal használja a saját fordítását. A magyar kiadás adatait ebben az esetben is kérjük a fordító nevével együtt feltüntetni.

A hiányos hivatkozásokat kénytelenek vagyunk kihagyni.